

Estadística de protección de menores 2018

Operación estatística 2506-02-OE05

Estadística de protección de menores 2018

Operación estadística 2506-02-OE05

Xunta de Galicia
Consellería de Política Social
Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica
2019

© Xunta de Galicia. 2019. Estatística de protección de menores, 2018

Edita:

Consellería de Política Social

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Url: <https://libraria.xunta.gal/gl/estatistica-de-proteccion-de-menores-operacion-estadistica-2506-02-oe05-2018>

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIguual 4.0 España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.es_ES

Elaboración:

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia. Servizo de Protección de Menores

Coordinación e revisión: Pepa Dabán Royo

Maquetación: Antonio Lameiro Ces

ISSN 1889-8025

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	1
NORMATIVA	2
UNIDADES ESTADÍSTICAS.....	4
1.- Menores tutelados.....	4
2.- Menores en situación de garda.....	5
3.- Acollemento e menores acollidos	6
3.1.- Acollemento familiar	7
3.2.- Acollemento residencial.....	9
4.- Adopción e menores adoptados.....	11
4.1.- Adopción nacional	11
4.2.- Adopción internacional	13
5.-Programas de apoio e beneficiarios.....	15
5.1.- Atención de día.....	16
5.2.- Programa de integración familiar (PIF).....	17
5.3.- Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo	18
5.4.- Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social	18
5.5.-Programa de inserción sociolaboral de menores (Mentor).....	19
6.- Menores estranxeiros non acompañados (MENAS)	19
7.- Liña de axuda á infancia.....	20

Introdución

A Consellería de Política Social, de acordo co artigo 1 do Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica, asume, entre outras, as competencias en materia de servizos sociais, incluídas as áreas de familia, menores e benestar social. En concreto, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, leva a cabo as funcións de planificación, xestión, coordinación, seguimento, avaliación e control dos programas, servizos e centros relativos á protección da familia, á atención dos/das menores en situación de risco ou desamparo, en aplicación do previsto na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

O órgano responsable da xestión destas materias é a Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia, así como as xefaturas territoriais da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra.

Unha síntese cuantitativa anual da progresión e resultados no desenvolvemento destas competencias é a estatística de protección de menores, que recolle os datos principais referidos aos expedientes de menores que están baixo a acción protectora da Xunta de Galicia que poden resultar de interese. Os datos refírense a tutelas, gardas, acollemento familiar e residencial, adopción nacional e internacional, menores estranxeiros non acompañados e varios programas destacados de atención a familias e a menores en situación de risco ou desamparo.

A edición deste ano, cos datos correspondentes a 2018 responde á estrutura e ao contido descritos na operación estatística 2506-02-OE05 do Instituto Galego de Estatística.

Normativa

A continuación cítanse as normas de diferente rango aplicables a menores e familias nos ámbitos internacional, nacional e autonómico.

Normativa internacional:

- Convención sobre os dereitos do neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE nº 313, do 31 de decembro de 1990).
- Convenio relativo á protección do neno e a cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE nº 182, do 1 de agosto de 1995).
- Convenio Europeo en materia de adopción de menores (revisado). Estrasburgo, 27 de novembro de 2008. Ratificado por instrumento do 16 de xullo de 2010.

Normativa estatal:

- Código civil do 29 de xullo de 1889 (Art. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 175, do 23 de xullo de 2015)
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 180, do 29 de xullo de 2015)
- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE nº 10, do 12 de xaneiro de 2000). Modificada por Lei Orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE nº 299, do 12 de decembro de 2009)
- Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, trala súa reforma por Lei Orgánica 2/2009. (BOE nº 103 do 30 de abril de 2011).
- Lei 54/2007, de 28 de decembro, de adopción internacional (BOE nº 312, do 29 de decembro).

Normativa autonómica:

- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG nº 134 do 13 de xullo de 2011).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG nº 124, do 29 de xuño de 2006). Modificada por Lei 3/2011, do 30 de xuño.
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG nº 45, do 6 de marzo de 2000). Modificado por Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG nº 222, de 14 de novembro de 2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG nº 169 do 2 de setembro de 2008). Título III derogado pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia
- Decreto 329/2005, de 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG nº 156, do 16 de agosto de 2005).
- Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e inspección dos servizos sociais de Galicia (DOG nº 14, do 20 de xaneiro de 2012).
- Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 232, do 4 de decembro de 2015).

UNIDADES ESTADÍSTICAS

1. Menores tutelados

Correspóndelle á Xunta de Galicia, a través da Consellería de Política social, asumir a tutela dos menores desamparados que residan ou se atopen transitoriamente na Comunidade Autónoma de Galicia. A asunción da tutela atribuída á entidade pública leva consigo a suspensión da patria potestade. Así mesmo, leva implícita a garda da persoa menor por parte da entidade pública.

Enténdese por desamparo a situación que se produce de feito por mor do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores, cando estas queden privadas da necesaria asistencia.

Consideraranse situacións de desamparo:

- a) O abandono da persoa menor de idade.
- a) A existencia de malos tratos físicos ou psíquicos ou de abusos sexuais por parte das persoas da unidade familiar ou de terceiras persoas con consentimento daquelas.
- b) A negligencia grave no cumprimento das obrigas alimentarias, hixiénicas ou de saúde, sempre que supoña un prexuízo grave para a integridade do neno ou a nena ou do/a adolescente.
- c) A indución do neno, nena ou adolescente á mendicidade, á delincuencia, á prostitución ou a calquera outra forma de explotación económica ou sexual do menor, ou permisividade respecto destas condutas.
- d) As condutas aditivas da persoa menor de idade co consentimento ou a tolerancia das persoas que exerzan a súa garda.
- e) O trastorno mental grave dos pais, nais, tutores/as ou gardadores/as que impida o normal exercicio da patria potestade, da tutela ou da garda.
- f) As condutas aditivas nas persoas que integran a unidade familiar e, en especial, das que posúen a patria potestade ou a tutela, sempre que menoscaben gravemente o desenvolvemento e o benestar da persoa menor.
- g) A convivencia nun contorno socio familiar que deteriore gravemente a integridade moral do neno, nena ou adolescente ou prexudique o desenvolvemento da súa personalidade.

- h) A falta de persoas ás cales lles corresponde exercer as funcións de garda ou cando estas persoas estean imposibilitadas para exercelas ou en situación de exercelas con perigo grave para o neno, nena ou adolescente.
- i) A falta de escolarización habitual do neno, nena ou adolescente co consentimento ou a tolerancia dos pais, nais ou das persoas que exerzan a garda, sempre que menoscabe o desenvolvemento e o benestar da ou do menor, ou sempre que supoña un prexuízo grave do neno, nena ou adolescente.
- j) Calquera outra situación de desprotección que se produza de feito a causa do incumprimento ou dun imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores de idade cando estas queden privadas da necesaria asistencia moral ou material.

TÁBOA Nº 1. MENORES EN SITUACIÓN DE TUTELA POLA XUNTA. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Menores en situación de tutela. Galicia e provincias. Ano 2018			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	309	324	633
Lugo	120	90	210
Ourense	108	88	196
Pontevedra	363	351	714
TOTAL GALICIA	900	853	1.753

2. Menores en situación de garda

Á entidade pública de protección de menores correspóndelle a garda das persoas menores das que teña asumida a tutela.

Ademais, cando os pais, nais, ou titores, por circunstancias graves, cumpridamente avaliadas, non poidan coidar o ou a menor, poden solicitar da Xunta de Galicia que esta asuma a súa garda durante o tempo necesario.

Así mesmo, a Xunta de Galicia asumirá a garda cando así o acorde o xuíz.

Nesta unidade estatística só se reflicten as dúas últimas (garda rogada e xudicial) xa que a primeira enténdese incluída dentro da unidade “menores en situación de tutela”.

A garda asumida pola administración, sexa como función inherente á tutela, a petición dos pais ou por resolución xudicial, exerceuse mediante o acollemento familiar e o acollemento residencial.

TÁBOA Nº 2.1. MENORES EN SITUACIÓN DE GARDA. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Menores en situación de garda. Galicia e provincias. Ano 2018			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	139	121	260
Lugo	8	3	11
Ourense	34	35	69
Pontevedra	78	92	170
TOTAL GALICIA	259	251	510

TÁBOA Nº 2.2. MENORES SEGUNDO TIPO DE GARDA. GALICIA 2018.

Menores segundo tipo de garda. Ano 2018			
	Nenos	Nenas	Total
Administrativa.	292	221	513
Xudicial	6	6	12
TOTAL GARDAS	298	227	525

3. Acollemento e menores acollidos

O acollemento é o modo de exercicio da garda como medida de protección da persoa menor, e consiste na integración do neno ou nena nunha familia acolledora (acollemento familiar) ou no seu aloxamento e atención nun centro axeitado (acollemento residencial). A familia ou persoa acolledora ten a obriga de velar polo neno ou nena, telo na súa compañía, alimentalo, educalo e procurarlle unha formación integral.

Os principios de actuación no acollemento son:

- a) Darlle prioridade ao acollemento familiar sobre o residencial.
- a) Evitar, na medida do posible, a separación de irmáns e procurar o seu acollemento por unha mesma familia ou nun mesmo centro.
- b) Favorecer a permanencia do neno, nena ou adolescente no seu propio ambiente, procurando que o acollemento se produza na familia extensa agás que non sexa aconsellable para o interese da persoa menor acollida ou dos menores do grupo familiar acolledor.

- c) Fomentar as relacións entre o neno, nena ou adolescente e a súa familia natural para posibilitar a súa reintegración a esta.
- d) Manter a medida polo tempo estritamente necesario.
- e) Fomentar a integración do neno, nena ou adolescente no contorno social e a asistencia aos sistemas educativos, sanitarios e laborais.
- f) Co obxecto de facilitar a integración do menor nunha unidade familiar poderase compatibilizar a utilización do acollemento residencial e o familiar.

Nesta unidade estatística non se recollen os acollementos pre adoptivos, que son os constituídos como paso previo á adopción e mediante os que ten lugar un período de convivencia entre o ou a menor e a familia asignada co obxectivo de valorar o acoplamento entre ambas as dúas partes.

Existen dous tipos de acollemento: o acollemento familiar e o acollemento residencial.

3.1. Acollemento familiar: mediante este tipo de acollemento outórgase a garda dunha persoa menor a unha persoa ou núcleo familiar coa obriga de coidala, alimentala, educala por un tempo co fin de integrala nunha vida familiar que substitúa ou complementa temporalmente á súa familia biolóxica.

O acollemento pode ter lugar na familia extensa do menor (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acolledora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco). Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do/a menor no seu propio ambiente.

Por outra banda, atendendo ás circunstancias da persoa acollida e da familia acolledora, esta pode percibir ou non unha compensación económica polo acollemento; falamos así de acollementos remunerados ou non remunerados.

TÁBOA Nº 3.1.1. ACOLLEMENTO FAMILIAR NA PROVINCIA DA CORUÑA. AÑO 2018.

Acollemento familiar A Coruña 2018									
	Familia extensa			Familia allea			Totais		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias

ESTADÍSTICA DE PROTECCIÓN DE MENORES. AÑO 2018

Remunerado	150	183	253	55	62	96	205	245	349
Non remunerado	29	25	50	0	0	0	29	25	50
TOTAL A CORUÑA	179	208	303	55	62	96	234	270	399

TÁBOA Nº 3.1.2. ACOLLEMENTO FAMILIAR NA PROVINCIA DE LUGO. AÑO 2018.

Acollemento familiar Lugo 2018									
	Familia extensa			Familia allea			Totais		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	21	21	33	12	9	18	33	30	51
Non remunerado	3	6	9	0	0	0	3	6	9
TOTAL LUGO	24	27	42	12	9	18	36	36	60

TÁBOA Nº 3.1.3. ACOLLEMENTO FAMILIAR NA PROVINCIA DE OURENSE. AÑO 2018.

Acollemento familiar Ourense 2018									
	Familia extensa			Familia allea			Totais		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	39	23	51	31	19	37	70	42	88
Non remunerado	11	16	25	0	0	0	11	16	25
TOTAL OURENSE	50	39	76	31	19	37	81	58	113

TÁBOA Nº 3.1.4. ACOLLEMENTO FAMILIAR NA PROVINCIA DE PONTEVEDRA. AÑO 2018.

Acollemento familiar Pontevedra 2018									
	Familia extensa			Familia allea			Totais		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	160	167	253	39	35	37	199	202	310
Non remunerado	24	22	30	0	0	0	24	22	30
TOTAL PONTEVEDRA	184	189	283	39	35	57	223	224	340

TÁBOA Nº 3.1.5. ACOLLEMENTO FAMILIAR EN GALICIA. AÑO 2018.

Acollemento familiar Galicia 2018									
	Familia extensa			Familia allea			Totais		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias

ESTADÍSTICA DE PROTECCIÓN DE MENORES. AÑO 2018

Remunerado	370	394	590	137	125	208	507	519	798
Non remunerado	67	69	114	0	0	0	67	69	114
TOTAL GALICIA	437	463	704	137	125	208	574	588	912

TÁBOA Nº 3.1.6. ACOLLEMENTO FAMILIAR SEGUNDO A SITUACIÓN ADMINISTRATIVA DOS MENORES. GALICIA E PROVINCIAS. 2018.

Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos menores. Galicia e provincias. 2018					
		Tutelas	Outros	Total	Total nenos e nenas
A Coruña	Nenos	173	56	229	494
	Nenas	200	65	265	
Lugo	Nenos	36	0	36	72
	Nenas	36	0	36	
Ourense	Nenos	78	3	81	139
	Nenas	50	8	58	
Pontevedra	Nenos	172	64	236	457
	Nenas	161	60	221	
TOTAL GALICIA		906	251	1.162	1.162

3.2. O acollemento residencial comporta o ingreso dun/dunha menor nun centro residencial xestionado directamente pola Comunidade Autónoma ou indirectamente a través dunha institución pública ou privada colaboradora, co obxecto de recibir a atención, educación e formación axeitadas que, polo menos temporalmente, non poida proporcionarlle a súa propia familia.

Ten carácter subsidiario do acollemento familiar e das demais medidas de protección. Isto significa que só se poderá aplicar esta medida cando se esgotaren todas as posibilidades de mantemento da ou do menor na súa familia e o acollemento familiar, a tutela ordinaria ou a adopción non sexan posibles ou se consideren non apropiados.

Esta medida manterase polo tempo estritamente necesario, procurándose a integración da ou do menor no contorno social e o acceso aos sistemas ordinarios educativos, sanitarios, laborais e outros.

Os centros residenciais son de diferentes tipos segundo as súas características. Achégase a continuación unha breve descrición de cada un deles.

ESTADÍSTICA DE PROTECCIÓN DE MENORES. AÑO 2018

- Centros con fogares: son equipamentos residenciais distribuídos en unidades de convivencia dun máximo de 10 prazas en cada unha.
- Minirresidencias: Instaladas en vivendas normalizadas, cunha capacidade máxima de 15 prazas.
- Casas de familia: situadas en vivendas normalizadas (pisos ou vivendas unifamiliares), integradas na comunidade e cunha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas tuteladas: espazos normalizados, para menores próximos a cumprir a maioría de idade. Teñen unha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas de transición á vida autónoma, ou vivendas asistidas, para mozos e mozas maiores de idade (ex – tutelados), que necesitan apoio para acadar a súa autonomía definitiva. Funcionan en réxime de autoxestión baixo a supervisión técnica externa dun educador.

Atendendo á súa xestión, os centros poden ser:

- Propios ou xestionados directamente pola Xunta de Galicia a través de persoal propio.
- Colaboradores ou xestionados por unha entidade prestadora de servizos sociais.

A partir destas dúas características, as táboas que seguen representan, respectivamente, os recursos dispoñibles en cada provincia e en Galicia, o número de prazas en cada un deles e, por último, a distribución dos/as menores en acollemento residencial a partir das dúas primeiras características. Dado que se produciron variacións ao longo do ano, as táboas 3.2.1 e 3.2.2 reflicten a situación a 31 de decembro de 2018.

TÁBOA Nº 3.2.1. NÚMERO DE CENTROS RESIDENCIAIS PARA A PROTECCIÓN DE MENORES, SEGUNDO A SÚA TIPOLOXÍA E A TITULARIDADE DA XESTIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Nº de centros residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	2	3	1	0	1	1	0	3	4	7
Casas de familia	0	4	0	3	0	3	0	13	0	23
Vivenda tutelada	0	2	0	1	0	2	0	2	0	7
Minirresidencia	0	4	0	6	0	1	0	3	0	14
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
Total centros	2	13	1	10	1	8	0	22	4	53
TOTAL PÚBLICOS E CONCERTADOS	15		11		9		22		59	

TÁBOA Nº 3.2.2. NÚMERO DE PRAZAS RESIDENCIAIS PARA A PROTECCIÓN DE MENORES SEGUNDO A SÚA TIPOLOXÍA E A TITULARIDADE DA XESTIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. 2018.

Nº de prazas residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	62	73	32	0	66	24	0	133	160	230
Casas de familia	0	32	0	24	0	24	0	102	0	162
Vivenda tutelada	0	16	0	8	0	16	0	14	0	54
Minirresidencia	0	45	0	70	0	10	0	41	0	166
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	4	0	4	0	8
Total prazas	62	166	32	102	66	78	0	294	160	640
TOTAL PÚBLICAS E CONCERTADAS	228		134		144		294		800	

TÁBOA Nº 3.2.3. MENORES ACOLLIDOS EN CENTROS SEGUNDO A TITULARIDADE DA XESTIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. 2018.

Menores acollidos en centros segundo a titularidade da xestión. Galicia e provincias. 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Centros propios	52	42	68	18	54	32	0	0	174	92
Centros concertados	136	119	99	68	38	34	240	210	513	431
TOTAL PROVINCIA/SEXO	188	161	167	86	92	66	240	210	687	523
TOTAL MENORES	349		253		158		450		1.210	

4. ADOPCIÓN E MENORES ADOPTADOS

O Artigo 73 (*Adopción como medida de protección*) da Lei 3/2011 do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, expresa, no punto 1, que *a adopción é unha medida de protección dirixida á persoa menor de idade en situación de desamparo, consistente na integración definitiva desta nunha familia distinta á súa familia de orixe.*

A adopción diferénciase segundo sexa nacional ou internacional.

4.1. Adopción nacional: constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación xurídica de filiación entre a persoa ou persoas adoptantes e o/a menor, extingúndose así os

vínculos deste/a coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

Segundo as lexislacións española e galega, con independencia do seu estado civil, calquera individuo, matrimonio ou parella de feito pode solicitar unha adopción nacional.

Ademais é necesario cumprir os seguintes requisitos:

- Ter como mínimo 25 anos cumpridos; no caso de solicitude conxunta por cónxuxes ou parellas con relación estable análoga á conxugal, bastará con que un deles teña esta idade. En todo caso, o adoptante deberá ter, polo menos, catorce anos máis que o adoptado.
- Ter residencia habitual na Comunidade Autónoma galega ou ser emigrante galego con previsión de retorno; neste caso, deberase xustificar a residencia efectiva na Comunidade Autónoma no prazo máximo dun ano desde a data de presentación da solicitude.
- Ter plena capacidade xurídica e de obrar.
- Estar declarada persoa idónea para a adopción tras o correspondente procedemento de valoración.

Na nosa Comunidade Autónoma os/as menores susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de propoñer a adopción ao xuíz.

As persoas que desexan adoptar deben participar nun proceso que, en síntese, consta das seguintes fases:

- Participación nunha sesión informativa.
- Asistencia a un curso de formación.
- Presentación de solicitude de adopción na xefatura territorial de referencia da Consellería de Traballo e Benestar, acompañada da documentación esixida.
- Valoración da idoneidade, que consiste nun estudo psicolóxico e social da/s persoa/s que se ofrecen para adoptar, para determinar as súas capacidades parentais como adoptante/s.
- Selección da familia máis axeitada para o/a neno/a que vai ser adoptado/a. Esta selección é diferente segundo se refira a nenos/as menores dun ano de idade ou

nenos/as de idade superior, grupos de irmáns ou menores con algunha discapacidade, enfermidade ou característica especial.

- Constitución dun acollemento preadoptivo.
- Proposta de adopción, formulada ante o xulgado pola xefatura territorial da Consellería.
- Formalización da adopción mediante resolución xudicial.

TÁBOA Nº 4.1.1. ADOPCIÓN NACIONAL. Nº DE SOLICITUDES PARA ADOPTAR SEGUNDO O ESTADO DE TRÁMITE DA SOLICITUDE. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Adopción nacional. número de solicitudes para adoptar segundo o estado de trámite da solicitude. Galicia e provincias. Año 2018					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Solicitudes abertas	43	13	10	21	87
Resolucións de garda con fins de acollemento	7	6	9	7	29
Propostas de adopción realizadas	9	8	5	6	28
Autos de adopción producidos	7	4	8	8	27

TÁBOA Nº 4.1.2. MENORES ACABADOS DE NACER DADOS EN ADOPCIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Menores acabados de nacer dados en adopción. Galicia e provincias. Año 2018					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	4	1	1	1	7
Nenas	2	1	1	2	6
TOTAL MENORES	6	2	2	3	13

4.2. A adopción internacional ten lugar cando se produce un traslado dun/ha menor con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun/ha menor de orixe estranxeira intervén, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena. Daquela, tanto no que se refire ás persoas adoptantes como ás adoptadas, hai que ter en conta as condicións que estableza a lexislación dos países de orixe destas últimas.

Para as familias solicitantes de adopción o proceso é semellante ao de adopción nacional en canto ás fases de información, formación, solicitude e valoración de idoneidade, pero moi diferente nas fases posteriores. Así:

- Tramitación da solicitude. Obtido xa o certificado de idoneidade, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión fai chegar o expediente ao país onde se desexa adoptar, e segundo do país que se trate, as canles serán:
 - Directamente pola propia Dirección Xeral, a través do Ministerio competente en materia de infancia. A familia deberá enviar toda a documentación que esixa o país de orixe, xunto co certificado de idoneidade.
 - A través de Entidades Colaboradoras de Adopción Internacional (ECAI), dedicadas a colaborar coas administracións públicas e cos solicitantes no proceso de adopción internacional.

- Asignación. Cada Estado dispón do seu propio procedemento unha vez recibido o expediente de adopción de familia estranxeira. Cando o órgano competente do país decide unha asignación para unha determinada familia, esta é informada a través da Dirección Xeral de Familia e Inclusión para que comunique a súa aceptación do/a menor asignado/a.

- Constitución da adopción. Unha vez comunicada a conformidade coa asignación, o país de orixe continúa a tramitación do expediente ata constituír e formalizar definitivamente a adopción.

TÁBOA Nº 4.2.1. SOLICITUDES PRESENTADAS PARA ADOPCIÓN INTERNACIONAL. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Solicitudes presentadas para adopción internacional. Galicia e provincias. Año 2018				
A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
25	5	6	12	48

TÁBOA Nº 4.2.2. EXPEDIENTES TRAMITADOS POLA DIRECCIÓN XERAL DE FAMILIA E INCLUSIÓN, POR PAÍS. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Adopción internacional. Expedientes tramitados pola Dirección Xeral segundo a forma de tramitación e por países.					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
INTERADOP GALICIA (ALTERNATIVA FAMILIAR DE CASTILLA LEÓN)					
Vietnam	1		1	5	7
ADECOP GALICIA (ENTIDAD COLABORADORA DE ADOPCIÓN INTERNACIONAL)					

ESTADÍSTICA DE PROTECCIÓN DE MENORES. AÑO 2018

Vietnam	4		1	2	7
ACI GALICIA (ASOCIACIÓN PARA EL CUIDADO DE LA INFANCIA)					
China	1	1	1	3	6
Vietnam	1				1
MIMO GALICIA					
Hungría	7		1	6	14
ACI – MURCIA					
República Dominicana	1				1
TOTAL EXPEDIENTES	15	1	4	16	36

TÁBOA Nº 4.2.3. MENORES CON PREASIGNACIÓN A FAMILIA COMUNICADA Á DIRECCIÓN XERAL DE FAMILIA E INCLUSIÓN POR PAÍS DE ORIXE. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Adopción internacional. Preasignacións comunicadas á Dirección Xeral, por país de orixe.					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Bulgaria	1	1			2
China	3		3	2	8
Colombia	4				4
Filipinas	1				1
Hungría	11	1	7	2	21
Vietnam	7			4	47
TOTAL MENORES	27	2	10	8	

5. PROGRAMAS DE APOIO E BENEFICIARIOS.

Un dos principios reitores que deben rexer as actuacións dos poderes públicos na protección da infancia e da adolescencia é a integración socio familiar dos nenos, nenas e adolescentes, garantindo, sempre que sexa posible, a permanencia no seu ambiente familiar e contorno comunitario.

Para conseguilo, ademais de adoptar, se procede, as medidas de tutela ou garda, os servizos especializados de protección da infancia da Consellería de Traballo e Benestar, desenvolven os seguintes programas de apoio ás persoas menores e ás súas familias:

5.1. ATENCIÓN DE DÍA

Mediante o programa de atención de día préstaselles aos e ás menores en situación de risco, desamparo ou conflito social, un servizo de apoio socio educativo e familiar, co obxecto de favorecer o seu proceso de normalización. O programa de atención de día desenvólvese en equipamentos de uso exclusivo para esta finalidade ou ben en unidades específicas existentes en equipamentos de acollemento residencial. Os centros están xestionados pola administración pública ou concertados con entidades colaboradoras

TÁBOA Nº 5.1.1. Nº DE CENTROS CON ATENCIÓN DE DÍA SEGUNDO A SÚA TIPOLOXÍA E TITULARIDADE DA XESTIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Nº de centros con atención de día segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	2	3	0	0	1	0	0	3	3	6
Casas de familia	0	2	0	0	0	0	0	5	0	7
Mini residencia	0	4	0	5	0	1	0	2	0	11
Centro de día integral	0	2	0	2	0	2	0	5	0	11
TOTAL CENTROS	2	11	0	7	1	3	0	15	3	35
TOTAL PÚBLICOS E CONCERTADOS	13		7		4		15		38	

TÁBOA Nº 5.1.2. Nº DE PRAZAS DE ATENCIÓN DE DÍA SEGUNDO A TIPOLOXÍA E A TITULARIDADE DA XESTIÓN DO CENTRO. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Nº de prazas de atención de día segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	20	19	0	0	20	0	0	50	40	69
Casas de familia	0	8	0	0	0	0	0	15	0	23
Minirresidencia	0	17	0	20	0	4	0	11	0	52
Centro de día integral	0	31	0	35	0	23	0	83	0	172
TOTAL PRAZAS	20	75	0	55	20	27	0	159	40	316
TOTAL PÚBLICOS E CONCERTADOS	95		55		47		159		356	

TÁBOA Nº 5.1.3. MENORES EN ATENCIÓN DE DÍA SEGUNDO A TITULARIDADE DE XESTIÓN DO CENTRO. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Menores en atención de día segundo a titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Año 2018										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Centros propios	1	3	0	0	8	4	0	0	9	7
Centros colaboradores	59	39	65	35	25	32	111	114	260	220
Nenos / Nenas	60	42	65	35	33	36	111	114	269	227
TOTAL MENORES	102		100		69		225		496	

5.2. PROGRAMA DE INTEGRACIÓN FAMILIAR (PIF) 2018

Este programa, mediante unha intervención integral educativa, terapéutica e psicosocial nos núcleos familiares, ten un-triplo obxectivo:

- Acadar a integración familiar de nenos/as institucionalizados (reunificación familiar). O programa traballa para mellorar a situación persoal, social e familiar dos/as menores que tiveron que ser separados das súas familias e residen en centros de acollida. A intervención realízase no núcleo familiar e en coordinación cos responsables do/a menor no centro.
- Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos nenos/as (preservación familiar). Ante a detección de indicadores de risco, trátase de intervir reforzando a cohesión familiar así como potenciando os seus recursos, para promover cambios que eviten a separación do/a menor do seu contorno.
- Funcionalidade Familiar: romper dinámicas de deterioro grave en familias que teñen contactos cos seus fillos e fillas, posibilitando que as familias acaden a funcionalidade mínima necesaria para constituír unha referencia positiva para os seus fillos e fillas.

TÁBOA Nº 5.2.1. MENORES ATENDIDOS NO PROGRAMA DE INTEGRACIÓN FAMILIAR SEGUNDO MODALIDADE DE INTERVENCIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Programa integración familiar 2018. Galicia e provincias.										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Reunificación familiar	8	5	21	11	7	7	21	23	57	46
Preservación familiar	30	41	22	18	20	13	18	18	90	90
Funcionalidade Familiar	5	15	8	6	9	4	2	3	24	28
TOTAL NENOS/NENAS	43	61	51	35	36	24	41	44	171	164

TOTAL MENORES	104	86	60	85	335
----------------------	------------	-----------	-----------	-----------	------------

TÁBOA Nº 5.2.2. FAMILIAS ATENDIDAS NO PROGRAMA DE INTEGRACIÓN FAMILIAR SEGUNDO MODALIDADE DE INTERVENCIÓN. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Programa integración familiar 2018. Familias. Galicia e provincias.					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Reunificación Familiar	7	19	9	31	66
Preservación Familiar	40	19	17	24	100
Funcionalidade Familiar	14	7	6	4	31
TOTAL FAMILIAS	61	45	32	59	197

5.3. PROGRAMA DE AVALIACIÓN E TRATAMENTO TERAPÉUTICO DE MENORES EN SITUACIÓN DE RISCO E DESAMPARO.

Este programa de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos menores derivados polos equipos técnicos de menores. Son beneficiarios os menores con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosen desaxustes emocionais e de conduta severos, orixinados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acollidora do menor e os profesionais que se ocupan del.

TÁBOA Nº 5.3. PROGRAMA DE AVALIACIÓN E TRATAMENTO TERAPÉUTICO DE MENORES EN SITUACIÓN DE RISCO E DESAMPARO. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo. Galicia e provincias. Ano 2018					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	46	23	16	40	125
Nenas	46	19	24	26	115
TOTAL MENORES	92	42	40	66	240

5.4. PROGRAMA DE INTERVENCIÓN AMBULATORIA CON ADOLESCENTES QUE TEÑAN ABERTO EXPEDIENTE DE PROTECCIÓN E EN CONFLICTO SOCIAL.

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socio educativo dos menores que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertenza a pandillas disociais, trastornos psicopatolóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención mais intensa. O programa desenvólvese na cidade de Vigo.

TÁBOA. 5.4.1 PROGRAMA DE INTERVENCIÓN AMBULATORIA CON ADOLESCENTES QUE TEÑAN ABERTO EXPEDIENTE DE PROTECCIÓN E EN CONFLICTO SOCIAL. AÑO 2018.

Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social. Ano 2018	
Nenos	43
Nenas	62
TOTAL MENORES	105

5.5. PROGRAMA DE INSERCIÓN SOCIOLABORAL DE MENORES (MENTOR)

O Programa Mentor pretende a inserción sociolaboral de mozos/as maiores de 16 anos, e menores de 21 (excepcionalmente, ata os 25), que estean ou teñan estado tutelados/as ou en situación de garda pola Xunta de Galicia, e que queiran incorporarse ao mundo laboral. O seu obxectivo é mellorar a calidade de vida destes/as mozos/as por medio dun proxecto individualizado que lles garanta unha inserción laboral e unha capacitación para a vida independente, de maneira que ao acadar a maioría de idade poidan ser plenamente autónomos.

TÁBOA Nº 5.5.1 PROGRAMA DE INSERCIÓN SOCIOLABORAL DE MENORES. MENTOR. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Programa de inserción sociolaboral de menores MENTOR. Galicia e provincias. Ano 2018					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Mozos	97	56	62	108	323
Mozas	66	36	45	75	222
TOTAL	163	92	107	183	545

6. MENORES ESTRANXEIROS NON ACOMPAÑADOS (MENAS)

Son menores de idade procedentes doutros países que se atopan en España en situación de desamparo por non estar acompañados de ningún familiar.

TÁBOA Nº 6.1. MENORES ESTRANXEIROS NON ACOMPAÑADOS. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Menores estranxeiros non acompañados. Galicia e provincias. Ano 2018.					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	61	30	20	50	161
Nenas	23	21	0	0	44
TOTAL MENORES	84	51	20	50	205

TÁBOA Nº 6.2. PAÍSES DE PROCEDENCIA DOS MENORES ESTRANXEIROS NON ACOMPAÑADOS. GALICIA. AÑO 2018

Menores estranxeiros non acompañados, segundo procedencia e sexo. Galicia. Ano 2018			
	Nenos	Nenas	Total
China	2		2
Guinea Conakry	4	2	2
Marrocos	104	2	106
Nixeria	1	1	2
Perú		2	2
Costa de Marfil	2		2
Alxeria	3	1	4
Ghana	1		1
Colombia	2	2	4
Rep. Dominicana	3	5	8
Brasil	7	5	12
Senegal	18	2	20
Portugal	4		4
Romanía	3	12	15
Albania	1		1
Mali	1	2	3
Cuba		1	1
Arxentina		2	2
Bolivia	1		1
Venezuela	2	3	5
Honduras	1		1
Uruguay		2	2
Gambia	1		1
TOTAL MENAS	161	44	205

7. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA

A liña de axuda á infancia é unha liña gratuíta que funciona durante todo o ano, as 24 horas do día. O seu obxecto é proporcionar axuda aos nenos necesitados de coidados e protección, a quen se subministrarán servizos e recursos tendentes a satisfacer as súas necesidades. Serve tamén para que os nenos poidan expresar libremente as súas preocupacións, falar sobre problemas que lles afecten directamente e avisar a alguén que poida proporcionarlles axuda en caso de urxencia. Está atendido por profesionais que prestan o asesoramento axeitado e notifican inmediatamente a situación aos servizos que corresponda. Desde o 2012 funciona co número único europeo 116111.

TÁBOA Nº 7.1. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA. Nº DE CHAMADAS POR TIPOLOXÍA DA DEMANDA. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018

TIPOLOXÍA DO MOTIVO DA CHAMADA POR PROVINCIAS

Liña de Axuda a Infancia. Nº de chamadas por tipoloxía da demanda. Galicia e provincias. Ano 2018								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Comunicación/sospeita de maltrato	57	22	15	65	156	0	0	156
Problemas de conduta	7	1	2	14	24	0	6	30
Internamento	68	13	11	45	137	9	3	149
Problemas escolares	4	1	1	3	9	0	7	16
Problemas xudiciais	3	1	0	2	6	0	9	15
Dificultade na estrutura ou dinámica familiar	5	0	2	12	19	0	3	22
Adiccións	0	0	0	0	0	0	0	0
Embarazo	0	0	0	0	0	0	0	0
Dificultade nas relacións	6	0	1	5	12	0	14	26
Asesoramento	45	29	12	57	143	7	85	235
Información	78	20	17	73	188	4	279	471
Outras	20	6	1	7	34	1	223	258
Coordinación	3	0	1	2	6	1	1	8
TOTAL CHAMADAS	296	93	63	285	734	22	630	1.386

TÁBOA Nº 7.2. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA Nº DE CHAMADAS DE COMUNICACIÓN DE SOSPEITA DE MALTRATO, SEGUNDO A GRAVIDADE. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Liña de Axuda á Infancia. Chamadas de comunicación de sospeita de maltrato, segundo a gravidade. Galicia e provincias. Ano 2018								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ³	S/C ⁴	Totais
Grave	12	8	4	14	38	0	0	38
Moderado	22	7	5	33	67	0	0	67
Leve	19	7	6	18	50	0	0	50
TOTAL CHAMADAS	53	22	15	65	155	0	0	155

¹ R.E. Resto de España

² S/C Sen clasificar

³ R.E. Resto de España

⁴ S/C Sen clasificar

TÁBOA Nº 7.3. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA. Nº DE CHAMADAS SEGUNDO O TIPO DE INTERVENCIÓN REQUIRIDO. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018.

Liña de axuda á infancia. Chamadas segundo o tipo de intervención requirido. Galicia e provincias. Ano 2018.								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E.	S/C	Totais
Atención directa	164	57	37	168		13	627	1.066
Derivación Servizos Sociais	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación GOF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación CPF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación ETM	129	36	26	117		9	3	320
Derivación. Outros	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL CHAMADAS	293	93	63	285	734	22	630	1.386

TÁBOA Nº 7.4. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA . Nº DE CHAMADAS SEGUNDO A TIPOLOXÍA DO INTERLOCUTOR. GALICIA E PROVINCIAS. AÑO 2018

Liña de Axuda á Infancia. Chamadas segundo a tipoloxía do interlocutor. Galicia e provincias. Ano 2018⁵.								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E.	S/C	Total
Menor	22	7	2	20	51	1	76	128
Pai/Nai/Titor/a	39	17	11	75	142	6	207	355
Outro familiar	14	3	4	19	40	3	37	80
Veciño/Coñecido	12	7	4	11	34	1	40	75
Profesional	153	31	20	120	324	4	51	379
Anónimo	0	0	4	1	5	1	144	150
Outro	10	2	2	7	21	2	196	219
TOTAL CHAMADAS	250	67	47	253	617	18	751	1.386

TÁBOA Nº 7.5. LIÑA DE AXUDA Á INFANCIA. Nº DE CHAMADAS SEGUNDO A IDADE E SEXO DO/A MENOR AO QUE SE REFIRE A CHAMADA. AÑO 2018.

Liña de Axuda á Infancia. Chamadas segundo a idade e sexo do/a menor. Ano 2018				
	Homes	Mulleres	Sen clasificar	Total
0-4 anos	26	30	15	71
5-10 anos	61	68	18	147
11-15 anos	123	124	41	288

⁵ Neste cadro a distribución xeográfica refírese á orixe da chamada, non ao lugar de residencia do/da menor

ESTADÍSTICA DE PROTECCIÓN DE MENORES. AÑO 2018

16-18 anos	133	83	26	242
>=18 anos	1	0	0	1
Sen clasificar	103	103	431	637
TOTAL CHAMADAS	447	408	531	1.386

Xacobeo 2021

galicia

XUNTA
DE GALICIA